

рішень та системної експертизи. Вони формують рішення, що ґрунтуються на статистиці та економетрії, операційних дослідженнях та штучному інтелекті.

У 2000-х роках Інтернет став глобальною мережею, а Всесвітня павутина дозволила користувачам швидко та легко отримувати доступ до інформації та ресурсів в мережі. Це стало поштовхом для переходу людей в електронний світ. Домашній ПК стає притаманним для більшості родин, на той час це було великим прогресом. Якість зображення, швидкість роботи, функціонал, все це значно відрізнялось від комп'ютерів які зараз є майже у кожної людини. З'являються перші електронні поштові служби та соціальні мережі, які є доступними для всіх. Також у 2000-х роках відбувається розквіт мобільних телефонів, вони стають компактними, ніби міні версії комп'ютерів, проте їх функціонал ще є досить обмеженим, але їх можна брати з собою і вони є персональними. Починається епоха електронної торгівлі, з'являються перші онлайн-торговельні платформи, такі як Amazon, eBay. Важливим прогресом у розвитку ІТ стала поява хмарних технологій. Прикладами цих платформ є Google Cloud, Microsoft Azure. Завдяки цьому можливість зберігати, всі необхідні для роботи програми та дані, не на самому пристрої, а на віддаленому інтернет-сервері. Ці технології мають складну структуру, що приховує в собі всі необхідні технічні деталі.

Коли ІТ тільки з'являлися в загальному доступі, то люди дивувалися і захоплювалися ними, зараз вже існує штучний інтелект (ШІ), який може працювати без допомоги людини, він допомагає знаходити нові способи вирішення проблем у багатьох сферах. У кожного є свій смартфон, або планшет, які є досить компактними, але за можливостями є не гіршими від багатьох комп'ютерів. Всі звіти робляться в електронному вигляді, паперові архіви переносяться в електронні бази даних. Через велику кількість важливої інформації яка знаходиться в інтернеті, важливим аспектом стала необхідність кібербезпеки.

Таким чином, в майбутньому інформаційно-комунікаційні системи будуть лише прогресувати, з'являтимуться нові розробки і винаходи для поліпшення якості управління.

УДК 378:004.775(043)

Глебова А.О., к.е.н., доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ДІПФЕЙК ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОСИЛЕННЯ РЕПУТАЦІЙНИХ РИЗИКІВ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, високого рівня відкритості всіх процесів, зміни законодавства і технологій відбувається зростання не тільки інформаційних загроз, але і репутаційних ризиків. Їх динаміка стрімко зростає. Вони мають в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій вплив не тільки на репутацію підприємства, але і показники фінансової активності, прибутковості та рентабельності. Це відбувається внаслідок порушення конфіденційних даних або персональних даних; негативного висвітлення в ЗМІ; вступу у ділові відносини з країнами або організаціями, які вороже ставляться до зацікавлених сторін. Зокрема, цьому сприяє поширення дїпфейків.

Термін *deep fakes* — це поєднання слів «глибинне навчання» (*deep learning*) та «фейк» (*fake*). Глибинні фейки почали з'являтися кілька років тому завдяки одній із технологій машинного навчання, що називається «генеративна змагальна мережа» (*generative adversarial network, GAN*), а також технології зображень, згенерованих комп'ютером (*computer-generated imagery, CGI*) [1]. Показовою є ситуація, коли мери Берліна, Відня, Мадрида, Будапешта та Варшави провели дзвінок зі згенерованою версією Віталія Кличка. Зловмисники створили віртуальний двійник мера Києва за допомогою технології *deepfake*, а перед цим самостійно домовились про дзвінок. Мер Берліна Франциска Гіффай в ході розмови відключилась, бо

через дивні прохання мера запідозрила, що з ним щось не так. А от Міхаель Людвіг бургомістр австрійської столиці не зрозумів, що з ним вів розмову не справжній Кличко, і після розмови написав про неї у соцмережах. У США жінку з Пенсильванії Рафаеллу Марі Споне звинуватили у використанні технології дипфейк для переслідування черлідерів аби вигнати суперниць доньки з команди підтримки [2].

У березні 2022 року у інформаційному просторі почали поширюватися чутки про дипфейк із президентом України [3]. Таким чином, технологія дипфейку продемонструвала низку загроз, які можуть виникати у результаті її використання, коли посилюються саме негативні результати, не тільки для бізнесу, але і держави. Це можливо продемонструвати на прикладі Єгипетської журналістки, яка переписала історію висадки на Місяць Ніла Армстронга та Едвіна Олдріна на Місяць у 1969 року. І на основі цього матеріалу зняла короткометражний документальний фільм «На випадок катастрофи на Місяці», що був номінований на премію «Еммі» у 2020 році. Таким чином, нині розвиваються нові технології, які актуалізують роль і значення комунікаційної політики будь-якої установи, організації (підприємства), особливо у цифровому просторі з урахуванням цифрових загроз.

Список використаних джерел

1. Марія Крючок. Технологія глибинних фейків: як глибоко брехня може інкорпоруватися в наше життя? URL: <https://ms.detector.media/mediaanalitika/post/22309/2019-01-11-tekhnologiya-glybunnykh-feykiv-yak-glyboko-brekhnya-mozhe-inkorporuvatsya-v-nashe-zhyttya/>
2. Дезінформація та штучний інтелект: (не) видима загроза сучасності. URL: <https://cedem.org.ua/analytics/dezinformatsiya-shtuchnyi-intelekt/>
3. Росіяни готують новий дипфейк із Зеленським. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3459195-rosiani-gotuut-novij-dipfejk-iz-zelenskim-centr-strategicnih-komunikacij.html>
4. Єгипетська журналістка «переписала» історію висадки на Місяць за допомогою deepfake. Цей фільм номінували на «Еммі». URL: <https://ms.detector.media/trendi/post/28074/2021-09-03-iegypetska-zhurnalistka-perepysala-istoriyu-vysadky-na-misyats-za-dopomogoyu-deepfake-tsey-film-nominuvaly-na-emmi/>

УДК 339.56

Гладка Д.О., аспірантка

Вінницький національний технічний університет (м. Вінниця, Україна)

ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Зовнішні політичні фактори здійснюють потужний вплив на формування і збереження інтелектуального капіталу підприємств, оскільки політичні рішення і регулювання створюють як можливості так і перепони в процесі інноваційної діяльності підприємств [1].

Зокрема, військова агресія призводить до підвищення рівня економічної нестабільності, яка негативно впливає на рівень обсягу реалізації продукції на зовнішньому та внутрішньому ринках, на доступ до фінансування інноваційних проєктів та відповідного розвитку інтелектуального капіталу. Так, у зв'язку з загостренням військових дій на території України у 2022 р., обсяги експорту зменшилися на 35,2 % (рис. 1).